

STAROČESKÝ DÝCHÁNEK

Tomáš Havelka: Komika v české raně novověké dramatické a dalších žánrech

úterý 6. prosince od 17:00

zasedací místnost ÚČL AV (Na Florenci 3)

veselé setkání nad literaturou v rámci *Literárněvědného fóra*.

Komika je bezpochyby věčná antropologická konstanta, v předobrozenecké době však podléhala omezením (zejm. morálním, prosazovaným církví), jež měly mnohdy autocenzurní dopad (mj. typické apologetické floskule v rekreativní literatuře o neškodnosti smíchu a neprotivení se Bohu). V době raného novověku lze na jedné straně dobře sledovat ústup tradičního pouličního karnevalu, na druhé straně i čím dál větší prosazování „práva“ na odpočinek. V dramatické se tento jev projevuje stále schematizovanějším uplatňováním tradičních jevů (proměna role blázna a infernálních postav, užívání stereotypních konvenčních žertů), proměnou sociálního kontextu (v pobělohorské době zmizí česká dramatická tištěná tvorba typická pro městské prostředí, tvůrcem nebo tématem je v drtivé většině případů vesnický obyvatel), i proměnou žánrovou (od tradičních masopustních frašek přes vesnické adaptace literárních látek až po subžánr pivovarských oper). Stereotypní je tematika (opilství, vztahy mezi mužem a ženou, etnický výsměch). Z hlediska teorie komiky ukazuje

vývoj v pobělohorském období silnou návaznost na starší kulturu zcela zřetelným důrazem na výsměch. Pochopit komično raného novověku nelze oddělením jedné oblasti (dramatiky) od jiných (zejm. od krátkých narativních žánrů), které vykazují podobné vývojové tendence. A tak se dotkneme i jich.

info: www.ucl.cas.cz | kvapil@ucl.cas.cz | 732 921 250